

Hans Peters jul

Sneen faldt. Kulden rev i næsen, men inde i skolestuen var gloende hedt. Det er snart jul, hviskedes det fra bord til bord. Kun Hans Peter var ikke i julehumør. Der blev nok ingen jul for ham i år.

- *Glæder du dig ikke*, spurgte sognefogedens Trine, men Hans Peter vendte blot ansigtet bort, og en enkelt tåre fandt vej ned ad hans kind.

Da klokken ringede, skyndte han sig af sted før de andre. Det var så sørgeligt, som det kunne være. Hans Peter tænkte på terminen, som faren ikke havde betalt, på deres eneste ko, Maren, der havde kighoste, på rabarberne, der var slået fejl, på søsteren Katrine, som altid græd, fordi Store Oles søn, Lars i Bakken, havde slået op, på katten Lene, som vist nu var kommet galt af sted igen, og endelig tænkte han på Frederik, broren i Amerika, som de ikke havde haft brev fra i lange herrens tider. Og så havde han endda glemt Gamlemors gigt og Klaus, deres hest, der havde ondt for tænder. Ja, én ulykke kom aldrig alene, og i går havde han tabt sin top. Hans Peter nærmede sig gården. Hunden Karo, sprang logrende op ad ham, men så uheldigt, at den trådte forkert og forstuede foden. Nu blev der vel osse udgift til dyrlæge.

I det fjerne ringede klokkeren i Bømse julen ind.

Inde i storstuen sad Lavs og pillede ved et brev. Det var fra banken, 288 kroner og 18 øre forfaldt senest julemorgen klokken 9.15, ellers tog de gården. Stine, hans kone, kom ind:

- *Sidder du her*, Lavs, sagde hun stille.

- *Ja, såmænd gør jeg så*, svarede han. *Har du sat gåsen over?* De havde bestemt sig til at slagte den sidste gås.

- *Lavs*, fortsatte Stine, *det har jeg ikke. Ræven har taget den i nat. Men havregrød – det skal vi da have.*

- *Ja, gudskelov for den, mor*, sagde Lavs.

Hans Peter gik en vend om ved gavlen. Hvad var det? Var der ikke en, der skreg? Jo – det kom ovre fra køret. Det var nok en, der var ved at drukne. Hurtigt spiste han sin øllebrød. Så løb han den halve mils vej over det frosne overdrev.

I skumringen øjnede han et stort hul i isen. Nu kom en rød tophue til syne. Han kendte den straks. Det var Trines. Så var hovedet nedenunder nok osse hendes.

- *Trine, Trine, råbte han, hvad ligger du dér efter på en juleaften. Er der noget i vejen?*

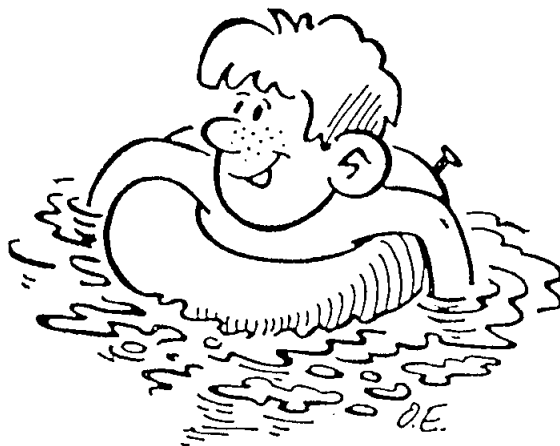
- *Jeg er faldet i vandet, klynkede hun.*

- *Hvordan kunne det gå til, Trine?*

- *Isen brast.*

- *Ved du hvad, Trine, jeg får en idé: Jeg tror, jeg vil hjælpe dig op. Det ligner ikke noget, at du ligger dér hele juleaften.*

Hans Peter rakte en hånd ud. Trine greb den. Han trak, men mærkede, isen gav efter under ham. Han blev våd på skjorten. Det var slemt. Han havde ingen at skifte med.



Lars i Bakken, Oles søn, kom gående over engen. Han var gået ud for at flytte køerne, men var så kommet i tanke om, at de nok slet ikke var ude på den tid af året.

Han stod stille. Hørte han ikke cirka to skrig? Jo, det var ikke til at tage fejl af. Lars tog benene på nakken, men tog dem ned igen. Det sinkede bare, han havde dem der.

Ude i kærret så han to mørke skikkelser i det sikkert ret kolde vand.

- *Er I gået i bad,* råbte han. Lars havde altid været lidt nysgerrig af sig.

Intet svar. Langsomt krøb han ud til stedet. Da mærkede han, at isen brast. Det blev vådt om ham ...

Ad landevejen kom en høj skikkelse ludende. Et langt skæg blafrede i nordenvinden. Den standsede. Var der ikke nogen, der råbte. Det kom vist ned fra kæret. Ude i det sorte vand så han tre mennesker. Mon de ikke var i færd med at drukne. Han stak sin stok ud til dem, og snart var alle på det tørre.

Hjemme sad Lavs og Stine og stak til havregrøden.

- *Hvor mon drengen bliver af*, sagde Lavs på sin egen stille måde.

- *Han skulle ud*, svarede Stine osse på sin egen stille måde.

- *Nå*, sagde Lavs.

Næppe havde Lavs sagt nå, før stuedøren gik op. Ind trådte Hans Peter, men ih du fredsens hvor var han våd, og efter ham Trine og hendes far, sognefogeden og så Lars og dennes far, Ole i Bakken, og til sidst en høj mand med langt skæg, som de ikke kendte. Stine og Lavs gjorde store øjne. En times tid sad alle tavse. Så sagde sognefogeden:

- *Vi ved godt, det ikke er gået dig så vel på det sidste, Lavs, men herefter skal det blive anderledes. Nu har knægten dér, Hans Peter, reddet min datter fra druknedøden, som slet ikke er så rar på denne tid af året. Vi ved alle, hans hu står til sparekassebogen. Her giver jeg ham en daler, han kan sætte ind på den - for ulejligheden. Og hvad dig selv angår, så er her 288 kroner og 18 øre. Dem vil jeg låne dig til terminen. Nej, Lavs, du skal ikke sige tak, det er mig, der skal sige tak, men du ku' lige ta' og stikke mig en kvittering.*

Gamle Ole i Bakken tog nu ordet.

- *Ja, Lavs, lad mig sige det, som det er. Det var mig, der fik min søn til at vende sig fra din datter, Katrine. Bette børn, kan I tilgive mig?*

- *Så må jeg vel også sige et par velvalgte ord*, sagde den høje mand. Og i det samme tog han hele sit lange skæg af.

- *Fredrik, min søn*, udbrød Stine. For ham var det naturligtvis.

- *Ja, kære forældre, kære alle sammen, det er mig. Jeg er kommen hjem som en holden mand.*

Op af sin kuffert tog han godt to millioner dollars kontant. Og ikke nok med det. Osse et middel mod kighoste. *Det skal Maren, koen, have*, sagde han. Og det fik den og blev straks rask. Og til Gammelmor havde han en

varmedunk til hendes lænder. To timer efter var Gammelmor den ivrigste til at gå om juletræet, et sammenfoldeligt et, som Frederik osse havde haft med. Det var simpelthen mageløst. Sådan var der i staterne. Det var store forhold.



Det blev sent, inden man den aften gik til ro i den gamle gård. Da alt var stille, sneg Hans Peter sig ud bag gavlen. Og denne gang var han ikke alene. Trine var også med. I mørket kom Trine til at sparke til noget.

- *Det er jo min top*, udbrød Hans Peter glædestrålende.

De ville gå ind i lunet igen, men i det samme hørte de lette fjed. Det var Mikkell, ræven, der kom ud fra skoven. Stilfærdig lagde den noget fra sig på trappestenen og forsvandt igen. Og dér lå gåsen. Den havde fortrudt det, Mikkell.

Men hvad Hans Peter og Trine ellers fortalte hinanden den julenat, ja, se det må I selv gætte jer til.

Så blev det alligevel jul i den gamle gård.

Ernst Johansen i "Danske Julefortællinger", 1966